

Mjanma (Republika Związku Mjanmy)

Informacja o stosunkach gospodarczych z Mjanmą.

1. Podstawowe informacje.

Powierzchnia	676 578 km ²
Ludność	54,5 mln,
Religia	Buddyzm 90%, chrześcijaństwo 6%, islam 2,3%, hinduizm 0,5%, inne 0,8
Stolica	Napyidaw
Waluta	Kiat
Ustrój polityczny	Formalnie republika demokratyczna
Głowa państwa	Junta wojskowa
Ambasador Mjanmy w Polsce	Pani Kiaw Hitin Lin, Chargée d'affaires a. i. Polska podlega kompetencji terytorialnej Ambasady w Berlinie
Ambasador RP w Mjanmie	Pani Monika Krzewicka, Chargée d'affaires a. i. Mjanma podlega kompetencji terytorialnej Ambasady w Tajlandii

2. Podstawowe informacje gospodarcze.

	2020	2021	2022	2023	2024
PKB (mld USD)	65,63	58,26	61,72	61,47	61,18
Wzrost PKB	- 9	-12	4	1	-1,1
PKP per capita (w tys. USD)	1,4	1,2	1,12	1,11	1,11
Inflacja %	2,2	9,6	28	26,5	25,5
Bezrobocie %	1,5	4,3	2,8	2,8	3,0
Eksport towarów (mld USD)	16,9	15,1	17	14,7	14,9
Import towarów (mld USD)	17,9	14,3	17,4	16,5	12,5
Saldo (mld USD)	1,0	0,9	0,4	1,8	2,8

World Bank, Trademap, IMF

3. Podstawowe informacje polityczno-gospodarcze.

Mjanma (oficjalnie Republika Związku Mjanmy, do 1989 r. Birma) jest największym krajem w kontynentalnej części Azji Południowo-Wschodniej i 10. co do wielkości w Azji pod względem

powierzchni. Jej stolicą jest Naypyidaw, a największym miastem jest Yangon (Rangoon). Populacja to ponad 54 mln osób. Formalnie władzę sprawuje prezydent wybierany na 5 lat przez Zgromadzenie Przedstawicieli, de facto rządzi wojskowa junta.

1 lutego 2021 r., w dniu, w którym miał się zebrać parlament, armia Mjanmy zatrzymała Aung San Suu Kyi i innych członków partii rządzącej. Wojsko przekazało władzę dowódcy wojskowemu Min Aung Hlaing, ogłosiło stan wyjątkowy i rozpoczęło zamykanie granic, ograniczając podróże i komunikację elektroniczną w całym kraju. W odpowiedzi UE i USA nałożyły sankcje na ten kraj. W Mjanmie jest ponad 2,6 mln uchodźców wewnętrznych, a ponad 1 mln z grupy Rohingjów znajduje się w Bangladeszu.

Mjanma jest członkiem ONZ (od 1948 r.), WTO (od 1995), MFW (od 1952) oraz od 1997 r. Stowarzyszenia Narodów Azji Południowo-Wschodniej (ASEAN), w którym po raz pierwszy sprawowała przewodnictwo w 2014 r.

Z uwagi na przewrót wojskowy w kraju gospodarka Mjanmy znajduje się w kryzysie, na który dodatkowo wpłynęła pandemia COVID-19.

Rolnictwo, leśnictwo i rybołówstwo razem stanowią największą część gospodarki Mjanmy. Około połowa wszystkich gruntów rolnych jest przeznaczona na uprawę ryżu, a w celu zwiększenia produkcji rząd promuje wielokrotne uprawy (sekwencyjną uprawę dwóch lub więcej upraw na jednym kawałku ziemi w ciągu jednego roku). Sektor ten wytwarza prawie połowę produktu krajowego brutto i zatrudnia 2/3 siły roboczej. Na dużą skalę w państwowych fabrykach produkuje się papierosy oraz cygara (także chałupniczo). Inne ważne gałęzie przemysłu to przetwórstwo stali, produkcja maszyn i urządzeń transportowych oraz produkcja cementu.

Kraj posiada bogate złoża surowców m.in. minerały, w tym rudy metali, ropę naftową i gaz ziemny, a także znaczne złoża kamieni szlachetnych i półszlachetnych. Chociaż wydobycie rośnie od końca XX wieku, górnictwo stanowi tylko mały ułamek PKB kraju i zatrudnia niewielką część siły roboczej. Popyt na energię elektryczną stale przekracza możliwości jego zaspokojenia. Według danych Banku Światowego, w 2022 roku niecałe 74% ludności miało dostęp do elektryczności. Chociaż większość energii w kraju pochodzi z paliw kopalnych, energia wodna stanowi znaczący i szybko rozwijający się segment całkowitego zaopatrzenia w energię. Zbudowano kilka elektrowni wodnych, w tym na rzece Balu (dopływ Salween), w Taikkyi w pobliżu miasta Bago (Pegu), w północnym regionie Rakhine oraz w pobliżu Mandalay.

Dużą część gospodarki stanowi nielegalny handel zagraniczny i nielegalna produkcja opium.

W 2024 r. eksport Mjanmy kierowany był głównie do krajów regionu: Chiny 23,2 %, Tajlandia 19,5%, , Indie 8,5 % (co ciekawe Polska jest 9 z udziałem 2,9%) Głównym towarem był gaz ziemny, który stanowił ponad 21 % całości eksportu, akcesoria odzieżowe 17 % i zboża 13%. [Import pochodził głównie z Chin 33,5%, Singapuru 25% i Malezji 10%.](#)

4. Stosunki gospodarcze UE-Mjanma.

W 2023 r. obroty UE-Myanma wyniosły 3,7 mld EUR, dzięki czemu UE była trzecim partnerem handlowym po Chinach (26,4%) i Tajlandii (17,2%) z udziałem 11%. Z kolei Mjanma z udziałem w 0,1% była dla UE 57 partnerem handlowym.

Import w wysokości 3,4 mld EUR koncentrował się głównie na ubraniach, obuwiu, produktach rolnych i towarach przemysłowych. Eksport o wartości 0,3 mld EUR to głównie chemikalia, artykuły spożywcze, urządzenia przemysłowe, środki transportu. W rezultacie UE miała ujemne saldo w obrotach z Mjanmą.

W 2024 r. obroty wyniosły 3,6 mld EUR, import 3,1 mld EUR (głównie tekstylia, obuwie, ryż), export 458 mln EUR (środki transportu), saldo ujemne – 2,6 mld EUR. Mjanma zajęła 75 miejsce w obrotach UE z zagranicą (0,1% całości), UE zajmuje 4 miejsce z udziałem 10,3%.

Mjanma jest beneficjentem rozwiązania szczególnego GSP „Wszystko oprócz broni” („Everything But Arms - EBA”), w ramach którego udziela się krajom sklasyfikowanym przez ONZ jako kraje najstabilniej rozwinięte (LDC) pełnego, bezcłowego i bezkontyngentowego dostępu w odniesieniu do wszystkich produktów oprócz broni i amunicji. W 2020 r. 98% eksportu Mjanmy korzystało ze schematu EBA.

W handlu usługami w 2022 r. zanotowano import UE na poziomie 0,3 mld EUR, eksport 0,2 mln EUR, co daje ujemne saldo w wysokości 0,1 mld EUR. Z kolei w 2023 r. zanotowano idealną równowagę: po 173 mln EUR w eksporcie i imporcie.

Inwestycje UE w Mjanmie na koniec 2023 r. wyniosły 251 mln EUR, a Mjanmy w UE 7 mln EUR.

UE i Mjanma rozpoczęły negocjacje umowy o ochronie inwestycji (Investment Protection Agreement – IPA) w 2014 r. Piąta i do tej pory ostatnia runda negocjacji odbyła się w kwietniu 2017 r. Negocjacje z Mjanmą są obecnie zawieszone i w obszarze handlu ta kwestia nie pojawiała się od lat. Odnośnie reżimu handlowego w stosunkach UE-Mjanma warto zapoznać się ze stroną: <https://sanctionsmap.eu/#/main/details/8/guidances?search=%7B%22value%22:%22%22,%22searchType%22:%7B%7D%7D>.

5. Stosunki gospodarcze Polska-Mjanma

Umowa o komunikacji lotniczej między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Socjalistycznej Republiki Związku Birmańskiego zawarta 15 czerwca 1977 r.

Umowa o udzieleniu kredytu w ramach pomocy wiązanej między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Związku Mjanmy, podpisana w Nay Pyi Taw dnia 11 kwietnia 2017 r.

Obroty handlowe Polska Mjanma (w mln EUR).

	2020	2021	2022	2023	2024
Eksport	6	7	13	14	10
Import	314	460	874	829	890
Obroty	320	467	887	843	900
Saldo	- 306	- 453	- 861	- 815	- 880

Dane za Export Intelligence.

Jak widać na przestrzeni ostatnich lat Polska, podobnie jak cała UE, ma ujemne saldo w handlu z Mjanmą. Niepokojąca jest jednak olbrzymia (kilkudziesięciokrotna) dysproporcja między śladowym eksportem i rosnącym importem.

Top 5 produktów polskiego eksportu do Mjanmy w 2023 r. (na poziomie HS6).

	Udział w %	Wartość (w mln EUR)
Łosoś atlantycki	41,6	5,9
Serwatka i serwatka zagęszczona	17,9	2,6
Słód	11,9	1,7
Kawałki i podroby ptactwa Gallus domesticus zamrożone	7	1
Mięso ze świń zamrożone	5	0,7

Dane za Export Intelligence.

Powyższa tabela wskazuje, że polski eksport w przeważającej większości składał się z produktów rolnych.

Top 5 produktów polskiego importu z Mjanmy w 2023 r. (na poziomie HS6).

	Udział w %	Wartość w mln EUR
Palta, kurtki 3/4, pelerynki, peleryny, anoraki (włącznie z kurtkami narciarskimi), wiatrówki, kurtki od wiatru i podobne artykuły, damskie lub dziewczęce, męskie lub chłopięce z włókien chemicznych	30,1	255
Bluzy, pulowery, swetry rozpinane, kamizelki i podobne artykuły, z włókien chemicznych, dziane (z wył. kamizelek z podbiciem)	5,81	48,21
Spodnie, spodnie na szelkach z karczkiem typu ogrodniczki	4,23	35,11
Ryz częściowo lub całkowicie bielony, nawet polerowany lub glazurowany	3,28	27,22
Bluzy, pulowery, swetry rozpinane, kamizelki i podobne artykuły, z bawełny, dziane (z wył. kamizelek z podbiciem)	3,17	26,31

Dane za Export Intelligence.

Większość importu z Mjanmy, dotyczy produktów przemysłu odzieżowego, jak tradycyjnie z całego kierunku południowoazjatyckiego.

Top 5 produktów polskiego eksportu do Mjanmy w 2024 r. (na poziomie HS6).

	Udział w %	Wartość (w mln EUR)
Łosoś atlantycki	24,5	2,37
Serwatka i serwatka zagęszczona	19,24	1,86
Słód	15,22	1,48
Kawałki i podroby ptactwa Gallus domesticus zamrożone	12,41	1,20
Maślanka, mleko zsiadłe, śmietana ukwaszona	11,15	1,08

Dane za Export Intelligence.

Polski eksport w 2024 r. również składał się głównie z produktów rolnych.

Top 5 produktów polskiego importu z Mjanmy w 2024 r. (na poziomie HS6).

	Udział w %	Wartość w mln EUR
(620420)Palta, kurtki 3/4, pelerynki, peleryny, anoraki	18,21	162,01

(włącznie z kurtkami narciarskimi), wiatrówki, kurtki od wiatru i podobne artykuły, damskie lub dziewczęce, męskie lub chłopięce z włókien chemicznych		
(620140) Palta, kurtki 3/4, pelerynki, peleryny, anoraki (włącznie z kurtkami narciarskimi), wiatrówki, kurtki od wiatru i podobne artykuły, męskie lub chłopięce, z włókien chemicznych (z wyl. dzianych, garniturów, kompletów, marynarek, bryczesów i szortów oraz spodni na szelkach i z karczkiem typu ogrodniczki)	8,14	72,41
(611030)Bluzy, pulowery, swetry rozpinane, kamizelki i podobne artykuły, z włókien chemicznych, dziane (z wyl. kamizelek z podbiciem)	6,38	56,77
Spodnie, spodnie na szelkach z karczkiem typu ogrodniczki	4,61	41,03
Ryż częściowo lub całkowicie bielony, nawet polerowany lub glazurowany	4,11	36,53

Dane za Export Intelligence.

Struktura eksportu i importu w 2024 r. wyglądała prawie identycznie, jak w roku poprzednim. Można również sądzić, iż w najbliższych latach będzie podobna.

Według danych NBP stan BIZ z Mjanmy wynosił w Polsce ok. 100 tys. USD. Nie odnotowano natomiast inwestycji w Polski w tym kraju.

6. Przedstawicielstwa dyplomatyczne.

Polska placówka w Mjanmie.

Brak. Mjanma podlega kompetencji terytorialnej Ambasady RP w Tajlandii.

Placówka Mjanmy w Rzeczypospolitej Polskiej.

Brak. Polska podlega kompetencji terytorialnej Ambasady Mjanmy w Berlinie.